

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KOZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
 Helyben és postán küldve.
 Egy évre 10 frt-kr.
 Fél évre 5 —
 Negyed évre 2,50 —
 Egyes szám 5 kr.

Előfizetési helyben:
 TELEFON: K. LAJOS és fi.
 OSÁTHY KÁROLY könyv-
 kereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyv-
 nyomdájában a postahivatalok
 után.

Hirdetési díj:
 Négy határozott sorra 5 kr.
 Nagyobb terjedelmű a többször
 hirdetések alkalmával a 10 kr.
 10 kr. 10 kr. 10 kr. 10 kr.
 Hirdetési díj minden alkalommal
 a hirdetés első sorára 50 krajcár.
 Hirdetést vagy reklámot magában
 foglaló újságilag 50 krajcár.
 „Nyitott” ben megjelölt közle-
 mény minden sorra 30 kr.
 Hirdetést felvételnek a kiadó
 hivatalban, KUTASI I. könyv-
 nyomdájában, valamint ZICHER
 MAN H. könyv. Irodájában is.
 Név nélkül vagy bennmentlenül
 beküldött levelek nem vétel-
 nek figyelembe.
 Kéziratok vissza nem
 adtnak.

Október hatodikán.

Jellege: „Nem vagyok halva, ti hősök!”
 Jókai.

A Megváltó, kinek ajka a szeretet
 igéit hirdette, halálával pecsételte meg ta-
 nait. A farizeusok és irástudók gunyka-
 czaja közt, a felbujtogató nép vérszomjas
 ordításai közben, fején törviskoszorúval, meg-
 alázva, de meg nem törve, bátran, nyu-
 godalt lélekkel ment a Golgothára. Igazsá-
 gtan bírától nem kért kegyelmet, nem
 azért, mert úgy se kapott volna, hanem
 azért, mert tudta, hogy az igazság nem
 szorul eseklő szavakra, — tudta, hogy
 a testet megölhetik ugyan, de a lelket
 nem.

A Megváltó kiszenvedett. A zsarnok-
 ság azonban csalódott, mert a Megváltó
 kihullott véréből oly virág fakadt, melyet
 nem lehetett kiirtani, mely diadalmasan
 küzdött meg a viharokkal. A harmadik
 nap fényes hajnalán lehengerítette a sir-
 jára tett óriási sziklát, s a sir üregé-
 ből dicsfénytől környezve szállott ki a
 Megváltó, kinek tanai nem sokára győzedel-
 meskedtek.

Földi embernek, habár az igazságért
 hal is meg, nem adatott az, hogy feltörje
 a siri lak ajtaját, s győzelmet véve a ha-
 lálon, dicsfénytől környezve hirdesse az
 igazság győzelmét a gazság felett. De ha
 a harmadik nap hajnalán testileg nem tá-
 madhat is fel, halála még sem volt hiába-
 való, mert lelke, mely az igazság emlíni
 növekedett fel, élni fog, tettekre intve az
 utódokat!

A történelem, e fenséges isten-asszony,
 ki az idők hullámos tengerén viharban,
 csendben büszkén repül át, s hajóját egy-
 szer vér hulláma mossa, másszor virág kö-
 ríti árbozátt: változhatatlanul azt hirdeti,
 hogy a jogért, az igazságért, a szabad-
 ságért küzdeni nem ábrándos képzelet, ha-
 nem a legjobbaknak ihletett törekvése. S
 ha e törekvés látszólag nem is ér célzt,
 eredményét bizonyára meghozza a jövő!

A jövő nemzedékének, mely a dicső
 elődök küzdelmének gyümölcseit élvezzi, há-
 lás kötelessége visszagondolni azokra, kik
 a szebb jelent megszerették, — háls kö-
 telessége kegyelettel őrizni azoknak emlé-

A „DEBRECZEN” TÁRCZÁJA.

Vértanúk.

Bus őszi ünnep van ma — vértanúké,
 Föltépi ismét a vérző szívet . . .
 Vagy egy nap é s nem ezred-évi múlté
 Talán a gyász, mely vissza most siet?
 Október 6 — multaknak árnya
 vagy csak,

A magyar ösmer ezredéve már,
 Martinovics, Zrínyi s a büszke társak,
 A tizenhármakkal mind hazajár.

Vértanu-nemzet, melynek szent erénye
 Szabadságért, jogért kiszállani;
 Költök kobozzán minden hősi ténye,
 Dicséretét száz évig hallani. . .
 Hős elhagyott nép! Hős csatánk hijában,
 Eleje fény, a vége vérpádon . . .
 Pest látta márcziusnak idusában
 S láttuk busabb év őszén — Aradon!

Hőhéri bárd lón a hősök jutalma,
 A gyáva karddal ily hős-vért nem
 ont!
 E vértanú vér eszmé diadalma,
 Bibor, mely feldiszíti ezt a hont!
 Gyászolni bú és büszkeség felettük,
 Egy vértanuság dicstelen csupán:

két, kik halálukkal váltották meg az em-
 beriség legfőbb kincsét: a szabadságot!
 A kegyeletos emlékezés tünai csend-
 jébe bánatos sóhaj vegyül. E sóhaj azért
 röpphen el, a szembe azért tojul a könny,
 hogy ők, a nagyok, a minőkét csak hoz-
 szu századok szülnék, kiknek a mai nem-
 zedék létét, mindenét köszöni, miért nem
 élnek ma is, hogy együtt építhetők a
 béke templomát, vagy pedig, ha szükség
 lenne rá, velünk védnék a szabadságot,
 elől vívén a lobogót, mint hajdan vi-
 vők!?

Az ajkáról elröppendő sóhaj, a szem-
 ek bánatos könnye nem támasztja fel
 őket többé! A hősök csendesen nyugosz-
 nak sirhalmuk ölében, — pergő könnyek-
 től csak sirhalmuk virága hajt ki. Kikelet-
 nek szende virága oly illatos e sirhalmok-
 kon, mintha isten-kéz tiltette volna oda,
 — fejfájukon oly büvösen zeng a madár,
 mintha átérznék egy népnek — milliók
 sokaságának — fájdalmát!

De most nincs kikelet. Hideg ősz
 szellője leng a letarolt rónaság felett,
 száraz levél hull a sirhalmokra. Nincs éb-
 resztő madárdal, nincs délibáb, nincs ra-
 gyogó verőfény. A természet halottai csend-
 jét csak a siró szellő zokogása zavarja
 meg.

Gyászünnep ez.
 A természet komor templomában ha-
 lottai dal zendül. Bus harangzó — mint
 rég elhangzott dal méla visszhangja —
 révedezve járja be a végtelen távolságu
 tereket. Az ősz ködön át bágyadtan tör
 keresztül a nap halvány fénye. Az ember-
 kéz-rakta templomokban gyászleppel van
 leborítva az oltár, — a viasz-gyertyák
 sápadt fényénél csak arczaink halvá-
 nyabbak.

Arczunkon bu, szívünkben fájdalom.
 Megilletődéssel hallgatjuk az orgona bugó
 szavát, a meghatottság némává teszi aj-
 kunkat, homlokunkat mintha titkos szel-
 lem-kéz érintené. A szolozsma: halotti
 ének, az ima: zokogássá tördelt fáj-
 dalom.

»Ne gyászoljatok! — mondja a rö-
 vidlátó s könnyen feledő egyigtűség. —
 »Vessünk fátyolt a multakra! — mondja
 a zsiros konzokokon osztozó könnyelműség.
 Nem lehet.
 Gyászolni fogunk ezután is, tudjuk,

hogy van okunk a gyászra. Szomorú a
 mi lelkünk mind halálig. Feledni nem tu-
 dunk, hiába akarnak bennünket részok-
 tatni. — Gyásznak ünnepélyes, fájdalomunk
 szent.

A képre, mely lelki szemeink előtt
 megjelenik, hiába akartok fátyolt borí-
 tani, — a legsűrűbb fátyolon is keresztül-
 látszik a világtörténelem legundokabb gyil-
 kosságának tragikus jelenete.

Megjelennek előttünk gf. Bathyányi
 Lajos, Kiss Ernő, Dessewffy Arisztid, Láz-
 ár Vilmos, Schveidl József véres alakjai.
 Ott fetrengnek az ősz harmat-lepte föld-
 ön. Majd 9 bitófa tűnik fel s ezeken
 Pöltenberg, Aulich, Lahner, Knezech, Nagy
 Sándor, Vécsey, Leiningen, Damjanich és
 Török függnek eltorzult arczczal.

Maga a zsoldos-had is könnyezett,
 midőn e hősöket halva látta, mint a po-
 roszló, ki Heródes parancsára megölte
 Rákhel kisdedeit. . .

Bűnök mi volt? Szerették a hazát s
 ezért meg kellett halniok. Egyéb bűnt
 nem tudtak rájuk bizonyítani, pedig drága
 pénzzel fizették volna meg a tanut, ki el-
 lentük vallott volna.

Meghaltak bátran, büszkén. A bitó-
 halál is dicsőséget szerzett neveikre. Lel-
 kük angyal-szárnyakon röptél az égbe.

Szabadságért haltak meg. Halálukból
 az örök élet magva fakadt ki, melyből
 terebélyes fa nő: a magyar haza függet-
 lenségének és önállóságának fája!

Fény nevekre, áldás emlékükre!
Kösa Barna.

— **Országgyűlés.** A képviselőház tegnap
 üléseben, a kilencz bírói bizottság tagjai bi-
 zottságokként letették a szabályszerű esküt.
 ma d. e. 10 órakor pedig ugyanezen bizott-
 ságok megfogtak alakulni. Eskütelét után az
 egyes választások ellen beadott kérvények ki-
 sorsoltatván, a bir. bizottságokhoz utasít-
 tattak.

Ülés végén Szalay Imre és Eötvös Ká-
 raly, a somogyi főispán által a belügyminis-
 terhez intézett levél iránt interpelláltak a bel-
 ügyminisztert, a kinek ez interpellációk ki-
 fogtak adatai.

Komjáthy Béla tekintettel arra, hogy
 választása kérvény által van megtámadva, bí-
 ró bizottsági tagságáról lemondott.

— **Zagrabból.** A zágrábi főpolgármester
 felfüggesztette a zágrábi községtagok által az
 uralkodóhoz intézendő felterjesztésre hozott
 határozatát és bekövetelte az illető gyűlés
 jegyzőkönyvét. Az ellenzék furfangosan szólt

terve kivételére a főpolgármester távollétét
 használta fel.

— **A lengyel nemzetiségre.** Posenben ha-
 lálós csapást akart mérni azon porosz kir. ren-
 delet, mely a poseni és nyugatporosz népisko-
 lákban okt. 1-sejétől kezdve megszünteti a
 lengyel olvasás és írás tanítását. E helyett a
 német olvasás és írás tanítását rendeltetett el
 kötelezőleg. Eddig a népisiskolákban mindket-
 tőt tanították. A rendelet egyértelmű a len-
 gyel nemzetiség megsemmisítésével Posenben.
 A lengyel nemzetiség most főleg a kath. temp-
 lomokba menekül, mert a lengyel kath. isteni
 tisztelet még fentartatik s a templomokban a
 prédikációk lengyelül tartatnak. A lengyel
 kath. papság fejt ki a legnagyobb ellenzékét
 az említett rendelet ellen; főúve az, hogy a
 nép ezután a nép nem fogja tudni olvasni a
 lengyel imádságokat.

— **A bolgár ügyek.** Konstantinápoly, ok-
 tóber 4. A legutóbbi török jegyzékre válaszol-
 ván Giers külügyminiszter. Sakir pasa török
 nagykövet előtt kijelentette, hogy az orosz
 javaslatoknak legfontosabb pontjaiban a porta
 részéről történt elfogadását tudomásul veszi
 és ezért köszönetet is mond. Azon kérdéseket
 illetőleg, melyek csak másodrendű fontossá-
 gal bírnak, Orszórszág ohajtáná, hogy ne az
 orosz rendeltések alá a töröknek, hanem
 hogy az utóbbi az Orszórszág által kikül-
 dendő fejedelmi helytartónak rendeltések alá,
 továbbá hogy a bizottság működésének határ-
 ideje ne három havi időtartamra szorítsassék
 meg, hanem legalább is négy hónapban álla-
 pítsassék meg. A fejedelem választását, vala-
 mint a rumelioti képviselőknél a választásban
 való részvételét illetőleg Giers azon nézetben
 van, hogy e kérdés az európai hatalmak
 egyetértő megállapodásának tartassék fenn. —
 Ernrot tábornoknak, mint fejedelmi helytartó-
 nak végleges elfogadása, valamint Giersnek
 választott képező fenti nyilatkozata folytán a
 porta az itt uralkodó nézetek szerint végle-
 gesen le van kötve és e szerint, miután a jav-
 aslatot elfogadta, épp úgy kötelezve van azt
 támogatni, mint esetleg Bulgáriában szüksé-
 gessé váló akcióhoz a kezdeményezést
 megragadni, míg a szuverén hatalom ohajtá-
 sával szemben a többi hatalmak ellenzése ha-
 tálytalan maradna.

— **Külföldi hírek.** Crispi látogatása
 Bismarcknál nagyon nem tetszik a francia
 sajtónak s különböző gyanítgatásokat közölnek,
 hogy a két államférfiu azt állapította mit kap
 Olaszország, ha Ausztria-Magyarország elő-
 nyomul Szalonikiig. — Földrengés volt
 ismét Görögország egész területén s bár nem
 történtek károk, a nép ijedelmé igen nagy. —
 St. a n. e. y. ismét küldött hirt, mely július
 közepéről szól s az expedíció kedvező viszony-
 nyait konstatalja. — Csetinyében az
 edinburghi hercegi pár tiszteletére megtar-
 tottak minden paradét, a mi csak Montenegro-
 tól kitelik, volt fáklýsment, örömtűz a he-

Az életbiztosítás.

(Dr. Talmage beszéde.)

(Vége.)
 Ha hátrahagyottaitok nyomornak teszi-
 tek ki, oh! úgy nem vagytok érdemesek, hogy
 könnyeket hullajtssanak felettetek.

A lelkész, bár a legszebb halotti beszé-
 det tartaná is, a kardal pedig, ha meg oly
 szép gyászdalokat zengene, a lelki üdvössé-
 gek meg sincs biztosítva. Módotokban állt csa-
 ládotok jövőjéről gondoskodni, mert hisz nem
 hiányzott erre az alkalom és eszköz.

Oh, de így szól erre egyik: „Az én hi-
 tem szilárdabb, mint a tied; én isten végtelen
 jóságában bízom; ő megoltalmazza őket.” Men-
 jetek az arvaházakba és menhelyekre, láthat-
 játok, mennyire oltalmazza őket — a nyilván-
 nos jótékony adakozások segélyével.

Drága szerettem, én részemről inkább
 ohajtánám, ha ők tulajdon atyjuk fáradozása
 és gondoskodása által nyernének oltalmat. A
 másik meg ekként vélekedik: „A legközelebbi
 10 vagy 20 év alatt oly vagyonra tesztek szert,
 mely által családodon holtom után fényesen
 segítve lesz.”

Ki biztosított azonban titeket arról, hogy
 még 10 vagy 20 évig élni fogtok? Csak egy
 futó pillantást vehetnének a jövőbe, mit is
 láthatnánk az élet utain? Szédélgest, tiphust,
 cholérát, vasuti összeütközéseket, lovakkal
 eltaposott embereket, ledülő házakat, leszakadó
 hidakat és halottas menetet.

Es nem tudjuk e, hogy az emberek nagy
 része szegényen hal meg? Száz közül kettő-
 nek sikerül ez üzlet Ki biztosít azonban, hogy
 egyike lesz a kettő közül? — Egy new-yorki
 2 000,000 dollárhoz jutott, a gazdság elbo-
 londította fejét, meghalt az örültek házában.

Mint társ, vagyona az üzletbe volt fektetve,
 ez a csód által semmivé tétetett, a családnak
 nem maradt egy dollára sem.

Tizennyolcz hónap alatt: szerencse, té-
 bolyodás, fizetéseptelenség, — házi beke fel-
 bomlása!

Ezenkívül halnak el emberek, kik fize-
 tésképesek és eltemetésük után rövid idő
 múlva fizetéseptelenné válnak. Egy ember
 15,000 dollárra becsülte vagyonát, a kedvező-
 zetlen viszonyok és értékesökkenés azonban
 ennek értékét 7000 dollárra szállította le. Az
 üzletember felhasználja a válság nyújtotta elő-
 nyöket és kényszerítve lesz az özvegy férje
 üzletét potom árban átadni, vagy — mindent
 elveszíteni.

Az elhunytakn üzletre 6000 dollárra
 becsülte, azonban a tartozások kiegyenli-
 tése után, a gyógyszerár, orvos, temetkezési
 egylet, sirkó stb. kifizetése után, mi sem ma-
 radt hátra.

A még megmaradó csekély összeg nem
 futja ki a neveltetési költségeket, s így korán
 dolog után kell látniok. — Az özvegynek, ki
 minden támasztól meg van fosztva, napjai
 csak örökös aggodalom és gondokkal telvék
 és fégyvertelenül áll a nagy világban az élet
 küzdelmei közepette.

Egyedüli védelme a tü. Le az előitéle-
 tekkel, tova a piázzóval a zsiáruhoshoz a fe-
 lesleges toilettekkel! Az anya mindkét kezére
 véve egy-egy gyermeket, vándorol ki honából
 a világ kietlen, sivar pusztaságaira.

Egy életbiztosítási kötvény mindezt meg-
 akadályozhatta volna. De ha egyesek így
 szólnak: „Jövedelmem oly csekély, hogy a
 díjzétéssel járó kötelezettségeket nem telje-
 sítettem.”

Általán véve ez helyes és igaz védekezés

gyeken, hadgyakorlat, agyulövöldözés. — A brazíliai császár és neje Coburgból elutaztak Brüsszelbe s onnan Párisba mennek. — Bartolini hibornok a ritusok kongregációjának elnöke, Rómában meghalt, 74 éves korában. — Bukarestben a román sajtó egy része mindinkább fektelenkedik Magyarország ellen s az „Unireu”, most már Ferencz József király személyét támadja meg. — A francia-német határ konfliktus a végleges elintézés stádi-umába jutott s arról is tanakodnak hogy a határon túrhetőbb viszonyokat létesítsenek. — Spanyolország több vidékén nagyobb csapat összpontosítások történnék, állítólag mert forradalmi jelenségek mutatkoznak.

Széchenyi Pál gróf megválasztásához.

A kaposvári képviselőválasztás történe- tére nézve rendkívül érdekes okiratot közöl az „E-s”. Minden kommentár nélkül közöl- jük ezt az okmányt, valamint az azt kísérő levelet.

Ime a levél és az okmány:

Tisztelt szerkesztő ur!
A képviselőházban ma terjesztették be a kaposvári választás ellen beadott kérvényt. Azt hiszem, hasznos szolgálatot teszek t. szer- kesztő urnak, ha a somogyi főispánnak ugyan e tárgyban a belügyminiszterhez intézett bi- zalmas jelentését pontos másolatban beküldöm. (Somogy megye pecsétje)

34. sz.

bizalmi

Kivül:
Nagyméltóságú báró Orczy Béla a bel- ügyminiszterium vezetésével megbízott ő fel- sége személye körüli magy. kir. miniszter ur- nak v. b. t. t. stb. stb.

Budapest

Kizárólag saját kezéhez
Béla!

Kegyelmes uram!

Mai hasonszámú távirati jelentésem ki- egészítéssel van szerencsém a kaposvári or- szágyűlési képviselő választás eredményére nézve a következőket legmélyebb tisztelettel exczellenciád kegyes tudomására hozni.

Mint táviratomban is jelezni szerencsés- valem gr. Széchenyi Pál ő exczellenciája a különben 48-as párti és az egész választási aktus alatt ellenünk működött választási elnök által 12 órakor éjjel 20 szavazattöbbséggel a kerület megválasztott képviselőjének kijelente- tet: a szavazatszedő küldöttségi és választási jegyzőkönyvek 3 példányban ily ered- ményvel lezártak, — s minden kifogás nélkül hitelesítették is, — annak 1 példány nagyméltóságodhoz már felküldött, egy példány gr. Széchenyi Pál ő exczellen- ciájának átadott, 1 példány pedig a levél- tárbán őriztetik. Magára a függetlenségi párti- atk által a lapokba küldött és itt is beszéd tárgyat képező téves leírásokra nézve követ- kezőleg áll a tényállás, melyről magamnak személyes meggyőződést szereztem. A függet- lenségi pártiak másnap a választás után han- gszózatot kezdtek, miszerint a szavazatszedő küldöttségi elnök szavazati lajstromai rendet- lentül és tévedésből hibásan kezeltettek, és hogy 19 Tassár községi szavazót, ki Körmen- dyre szavazott, az irnok tévedésből, Széchenyi előnyére iratott, minek folytán ha ez helyre igazíttatnék, Körmenyinek volna 18 többsége, nem pedig Széchenyinek 20. Ezen állítás a belügyminiszteriumhoz felküldött szavazási laj- stromban megerősítést nyer, mire nézve a

48-as pártiak a kérdéses 19 taszári szavazó- val közjegyzői okmányt fel is vettek. A me- gyei levéltárban elhelyezett példányban e 19 taszári szavazó Körmeny részére van írva s itt a függetlenségi által tegnap esközött utánszámítás az ő előnyükre dönt el.

Azonban a jegyzőkönyvből, mely mandá- tumként gr. Széchenyi Pál ő exczellenciájá- nak adatott át, e tévedés be nem igazolható, mivel a taszáriakból csak a tényleg Széche- nyire szavazott 11-nek neve van Széchenyire írva, mindannak daczára a 20 majoritás abban el nem tagadható.

Ezek alapján tagadhatatlan, hogy a kül- döttségi elnök választási listái nem lettek kifogástalanul vezetve, s hogy azok egymástól eltérők, de ép úgy tagadhatatlan az is, hogy a 48 sok által kitagadott taszári szavazatok helytelen beírása a mandátumot szolgáló jegyző- könyvben nem igaz, lehet más tévedés, de ez nem kifogásolható eddig.

Ezen tényálladék leírása után legyen sza- bad nekem abbéli véleményemnek adni kifeje- zést, hogy ezen választást minden áron hely- ben kell hagyni, mert ellenkezésként nem csak Somogyvármegye politikai, most javult helyzete változik beláthatatlan időre teljesen rosszra hanem az erkölcsei befolyás és hatá- lon, melyet a szabadelvű párt s igénytelensé- gem az alkalommal a választásoknál magunk- nak megszerezünk, megsemmisül. Ettől elte- kintve azonban, ha megsemmisítették a vá- lasztás, a megye belbékéje ismét odadobhat- nek az egyesült függetlenségi és mérsékelt ellen- zékiek terrorizmusának, melylyel szemben mi tehetetlenek lennénk, — mi által az adminisz- ráció vezetése egészen megbénulna és a régi tarthatlan helyzet ez irányban ismét érvényre jutna. Ez most már nem személyes kérdés vagy egy kerületnek elvesztése, ez Somogy- megye létkérdése, mely ha kedvezően megol- datnék, a legjobb utra fog tereltni, ellenke- zőleg a kommunizmus és szocializmus hydráfe- ját megsemmisíteni a lehetetlenségek közze- tartozik; csak az Kegyelmes Uram, ki a ka- posvári választást és annak előzményeit ön- maga átélté, bir arról fogalommal, hogy mily helyzet volt Somogyban, mit röviden csak az- zal jelzek, hogy csak e kerületben 3 hét alatt a választás előtt 8 gyújtogatás, 15 személy- és 25 vagyonbiztonság elleni büntény történt a 48-sok részéről, s hogy csakis a legerélyesebb és előre látóbb intézkedéseknek köszönhető, hogy igen nagy kellemetlenségek nem törté- nek, maga a karhatalommal kirendelt katona- ság is tetleg meg lett támadva, közülök két tisztt és négy legény megsebesítve. Ily körü- mények között e kerületet új választásnak ki- tenni lehetetlen akkor, midőn a kaposvári vá- lasztás az egyesült 48-as és mérsékelt ellen- zékieknek 75.000 forintjába, nekünk pedig há- romszor annyiba került.

Mindezek folytán legmélyebb alázattal e- sedezem Exczellenciádhoz, méltóztassék kegyes és hathatós befolyását a megye jóléte és bé- kéje érdekében odaérvenyesíteni, hogy gróf Széchenyi Pál ő exczellenciájának megválasz- tása annak idején mindenestre jóváhagyassék Engedje meg nagyméltóságod, hogy ki- való tisztelem kifejezése mellett maradhas- sak

Kaposvár, 1887 július hó 21-én.

Hive és szolgálja
Tallán,
főispán.

és ez ellen nincs is mit szólnunk. Mind a mellett azonban 10 eset közül 9 az ellen bi- zonyít, hogy a díjak fizetésére szükséges pénz dohánnyra költik, elisszák, vagy fényűzési tár- gyakra pazarolják; azon pénzt, mely családját megmentené a koldusbottól.

A férfinak, illetve férjnek keresztényi kötelessége ezt bármily nélkülözés árán is megszerezni.

Itt meg kell emlékezni Guthrie scót bíróról, ki néhány évvel halála előtt egy köz- gyűlés alkalmával beszélé el a következőket: „Midőn Edinburgba érkeztem, az emberek ki- gunyoltak a két harisnyámért és pamutos esernyőmért és mondták: ugy nézek ki, mint egy paraszt; ők kinevettek engem, mert csak 25 dollár adót fizettem és gyakran gyalogol- tam oda, hova szivesebben mentem volna ko- csin. De uraim, én mindezt csak azért tettem, mert egy életbiztosítási kötvény díját akartam kifizetni, hogy családomnak holtom után ne kelljen szükségét szenvedni.”

Ez valóban nemes, keresztényies gondol- kozás, de egyszersmint szép és derék tett. Az emberiség nagy részének ezen fontos tárgy iránti nagymérvű közönyössége szülő oka a mindinkább növekvő pauperizmusnak s oly gyakori sikkasztás és betörésnek

Kik ama kolduló fiatal legények szét- szagattott ruhákkal az országuton? — Ők a nyomor áldozatai; hej! közülök sokaknak nem kellett volna ily mostoha sorsra kárthatatva lenni, ha szüleik előre gondoskodtak volna. Csak Isten a megmondhatója, mily hosszas és kínos szenvedést kelle átélniök, míg a halál megkönnyítést rajtuk!

Keservesen hullottak a fájdalom könnyei, a folytonos varrás és éjszakázás gyenge szer- vezetükre kártékonyan hatott, de mind a mel- lett alig kereshettek annyit, hogy a házbért kifizethessék; nem kereshettek annyit, hogy félig-meddig tisztességesen öltözködhessenek és egy napon bizony bekövetkezett amaz idő, midőn a hideg konyha és üres kenyér-kosár mellett áll egymással harczban a jóság a tisz-

taság anygala a bukott anygallal szemben és végre imígyen kiált fel az utóbbi: „Győztem!” Im valahol egy már kissé komolyabban gondolkodó így szólal meg: „Gondolom, mit akar ezzel mondani és tisztelettel jegyzé meg, hogy a dolgot majd csak egyszer fentőlóra veszi.”

Jó barát, te tudod ama közmondást: jó tanács vezet a pokol utjához. Gyakran lát- tam már oly családokat, kikben megvolt a jóakarát.

A „szándék” és az örökké elodázott „kivétel”-ből következnek aztán betegség, orvos, gyógyszerár, halál.

Létezik-e valami szánalomra méltóbb, mint egy nő a szülei házbán gyöngéden ápolva és támogatva, — férjének házában csak örö- met és bőséget élvezve és — most egyedül áll, atyátlannul, férj nélkül tehetetlen gyöngé gyermekkel, kinek ellátásáról és neveltetésé- ről is neki kell gondoskodnia, oly időben midő- n az emberek vajmi keveset törődnek egy- mással?!

— Én nem gondolnám. És mégis léteznek oly családok, kik a férjet ezen kötelességek teljesítésében gátolják, vagy családtagyák, kik a nők ebbéli akarataikat minden áron csak megakadályozni törekcsenek. Ismertem egy- nőt ki határozottan ellenére volt férje azon törekvésének, hogy életét 10,000 dollárra biz- tosítsa, mert az ugymondá, „szerencsétlensé- get hoz a házra.”

Lelketlen balhítetek! „Saját keze mun- kájával keresi most kenyerét és csak küzd az étellel

Mindkét gyermekét elvették tőle, hogy ruházhasssák és gondos nevelésben részesítsék és így tölti el sívárt élte hátralevő éveit magány- ban, folytonos gond és aggodás között. Oh férfiak! Ne teljék el 48 óra a nélkül, hogy élteteket ne biztosítanátok és mentsetek meg nejeitekét és gyermekeiket ily kínos jö- vőtől!

Mikor fogunk ismét hasonfajú beszéde- ket hallani szöszkeinkről?

HELYI HIREK.

* **A vértanuk gyász-napja.** Okt. 6-át a róm. kath. templomban ünnepelte meg Debre- czen város közönsége, hol gyászmise tartott az aradi vértanuk emlékére. A templom zsu- folásig megtelt még pedig legnagyobb részben hely, hitv. közönséggel. — A főoltár előtt gyász-rovatalt volt felállítva, nemzeti szin- tüzslócskák körül-tűzdelve. A ravatal kö- rül foglalt helyet a 13 egyenruhás honvéd, harczai zászlókkal és a 13 halálfével kihimzett fekete lobogóval. A gyász-mise reggeli 9 óra- kor vette kezdetét. Maga Szakszó Rezső kis- prépost pontificalt fényes segédlettel. A kar- zaton — Mácsai Sándor karnagy vezénylete alatt a városi dalárda zengedezett hazafias da- lokat. Jelen voltak: Simonffy Imre kir. taná- csos polgár-mester, Laky Lajos városi tanács- nok, Fekete Sándor megyei főjegyző, Beke Mi- hály árvaszéki elnök s a honvéd-egylet elnöke, Csutak Kálmán 1848/9 honvéd ezredes, Sebes György honvéd-egyleti alelnök, Beér Kálmán alkaptány, az ügyvédi kar részéről Márk Endre, az orvosi kar részéről Dr. Dusóczy Pál stb. Nők nagy számmal voltak jelen. Örömmel emléjk ki, hogy a kath elemi is- kolák növendékei — tanítóik vezetése alatt — szintén megjelentek, — viszont sajnáljuk, hogy a ref. főiskola se tanár, se nö- vendék által nem volt képviselve. A ref. templomokban az idén sem emlékeztek meg a nem- zeti gyász-napról. A városi dalárda által gyö- nyörtén előadott szöveget fejezte be a kegyeletes ünnepélyt. — Ma este disztribúciósul — a szin- házban Jókai Mórnak „A szigetvári vértanuk” című történelmi drámája kerül színre

Október hatodikán.

Szomorú ez a nap, Oly nagyon szomorú. Kiülj egy meli seb; S az egen sötétebb E napon a boru.

A sík róna-tájon, Aradi határon, Aradi hőszellemmel E napon vértett el A hős tizenhárom.

Kiknek dicső lelke Még ma is szövétnék, Szabadság bajnokit Bószult hóherék itt Latrokként ölék meg.

Magyar hősök voltak, A honért harczoltak: S e bűnök matia Hurczolták vérpadra Ádáz nyomorultak.

Az aradi róna Mélyen hallgat róla; Csak titkos éjfélen Kél szellő hirtelen, Mintha sóhaj volna.

A kosár.

— Regény. — 24.

Irta: V. Gaál Karolina.

Erre magamnak is kedvem volt, s alkal- milag teljesítém az elhunytak megbízását: én seb nélkül jöttem s tüntem el: a gróf jobb karja megsérült: a mint később megtud- tam még ki sem gyógyult, már a szép Kor- nélia egy angol lorddal elitavozott kéjta- zársra.

— Erdemes volt-e, hogy én ő érette fegy- vert fogjak hisz nem is ő érette hanem ő megholt. Nem tagadom, hogy én is haragud- tam Tellnekire, de valyon nem tett e csuffá mindkettőnk a kaczer hölgy? Azonban mit tehet ő róla? Vannak ördögök valamint an- gyalok.

Most higye el nekem Leona, hogy azért halványultam el, mert őnt láttam e nő tár- sasága felé vonatni! Tán már barátnek is? E nő megfogadtatta velem, hogy Magyar- honban férje mikénti halálát nem hirszeletem, — és gróf Tellnek kibekülvén velem, miután a nő őt megcsalta, megfogadtatta, hogy ott- hon ne beszéljek e kalandokról. Könnyen meg- ígertem, mert én is ki voltam játszva: s el- mondta Tellnek, hogy a kaczer nő mennyisz- er nyilvántá előtte, mikép engem sohase szere- tettem.

Az ily tettek jellemzik a romlott nőke- belt, s hogy ne feltettem volna én őnt? Elég világosan beszéltem, de a párvialak elhall- gatasára kötelezve voltam. Most megtudta ő, de ha engem Leona szeret, — kényszeritem — maradjon titokban! Ne mondja rólam sen- ki, hogy becsületszavamot megszegtem! E le- velet egésse el ő, azon hitben halok meg, hogy Leona nem gyalázza meg nevemet, sem ha élek sem ha meghalok! Ugy-e Leona, nem, mert hiszen ha életben maradok, ne ve me t őn fogja viselni!! Őn azt mondá, kivülem senkit sem szeretett, sem nem fog!! Engedje hát hinnem, hogy e perczekben már a r á m

Fölkelnek a hősök, Honukat megézék: Szívök régi sebe Ujból fölrepedve, Százsor jobban vérzik.

S szétszórják a babért, Mit sirjok halmára A gyáva kegyelet Meghunyászkodva vet Haláluk díjába.

S ha vihar kél ekkor Czikázva, dörögve; A boszútlan vértett Hős magyar vitézek Bus lelke dörög le.

Benedek János.

* **A nagyváradi jogászok** — októ- ber 6-ának megünneplésére — küldöttséget küldtek Aradra. A küldöttség, mely Rohay Béla, Stepan István, Veisz Bertalan, Szuhányi Géza és Jeszenszky Frigyes joghallgatókból áll, pompás koszorut helyez az aradi vértanuk em- lékére. A koszorut, melyet a nálunk is ismert Szirmayné asszony készített, széles nemzeti színű szalag van, aranybetűs felirattal.

* **Gázfogyasztás.** Szept. hóban az utcák világításáért fizetett a városi pénz- tár a gáz társulatnak 1012 frt 98 krt, a hi- vatali helyek világításáért 132 frt 30 krt, ugyanazért 38 frt 88 krt, — összesen tehát 1184 frt 16 krt.

* **Színház** Tegnap este — csekély zámu közönség előtt — Shakespeare mulattató vig- játéka: „A makranczos hölgy” ker- ült színre Dicséretre legyen mondva a szereplőknek, hogy a csekély körönség daczára is a legjobb kedvel játszottak. Különösen Medgyasszai Evelin (Katalin) és Má- ndok (Petruchio) tüntek ki, bármely színpadra odaillő alakításaiakkal. Osztottak az est sikeré- ben V e d r e s s (Baptista), E l l i n g e r I l o n a (Blanka), D o b ó (Gremio). A főbb szereplő- ket több ízben kitapsolták.

Vettük az október 6 tól okt. 16-ig tartó műsort. Ennek változatossága és tapintatos összeállításáa előismerést érdemel. Ma, az okt. 6 ki gyásznap alkalmából a „Szigetvári vértanuk.” Jókai Móról. Péntek okt. 7-án Üdvöske, Margó Czéliával a cim- szerepben. Szombat 8-án, Czirány báró” Halmainé kitűnő Szaffijával és a L o c s a r e k n é pompás Czirájával. — Vasár- nap, 9-én Margó Czelia első szereplése nép- színűben és pedig a „V e r e s h a j u - ban Hétfő 10-én: „D o n C e z a r” u j o p e r t e, pompás kiállításal, itt először Halmainéval és Margó Czéliával. Kedd, 11-én: Ugyanez. Szerda, 12-én: „S e v e r o T o r e l l i.” Coppée nagy- hatás drámája Debreczen művelt közönségét csak megfeszíteljük, a midőn ez estére szépen megtelt házat jóslunk L á s z i n é n a k van benne hatalmas szerepe. — Csütörtök 13-án: „A r a n y h a l a k” (ujdonzag) A nemzeti színház állandó műsorán levő vigjáték a ka- tonaleltből. Péntek 14-én: Ugyanaz. 15-én: „C o r n e v i l l i h a r a n g o k” Margóval 16-án: új népszimű Csikyótl: „S z ö k ö t t a s s z o n y.”

* **Kegyetlenül megvert vég- re hajtó.** Sályi közönségből írja a „Szabad- ság” levelezője, hogy ott a mult hó 28-án for- maszerű lázadás volt, amely az adóvégrehajtó ellen irányult s a mely ennek majdnem éle- tébe került. Az eset részletei ezek: Szeptem-

Hadd haljak meg e boldogító hittel! — Igen Leona, én arám . . . fájdalom a vőlegény meg-hal mielőtt boldog lehetett volna.

E naplót fogadja emlékül; az évek szá- ma bebizonyítja, mikor szerettem meg a párizsi le p k é s kis leányt! Mikor ismét honomban! S mint szeretem most!

— Nem lehet tovább írnom Leona, erőm kimerült! . . . E sorok csak akkor fognak egy orvos barátom által ön kezébe jutni, mikor a halál homálya környezend J e n ő j e .”

A báró nagy indulattal hagyta el nejét á folyosón, a mint meghallá, hogy a pesti ven- dégek itt vannak. — Légy okos! — suttogta a báróné, leányod kedvéért van itt Tellnek.

A báró mogorván tekintett vissza, úgy képzelte, míg a vendégek itt nem voltak, hogy majd csak eltűnhetik őket, de a percz elérkez- tével nehezebb lett ránézve a körülmény.

Leányához sietett, nagyon csendes volt a szoba, az alkonyi fény most vett ott buscut; s a báró nem látván leányát, vissza akart vo- nulni, de e pillanatban a terem másik oldalá- ban, havá eddig nem tekintett: egy tömeget vett észre a szőnyegen, az asztal és pamlag közt. Oda ment, csak nézett, mi van ott . . . Egy levélre tapodott, az megzörrent, lehaj- lott, hogy felvegye . . . s egy fűrt haj akadt kezébe.

— Szent isten . . . leányom . . . Leonám, gyermekek! te itt a földön, Leona!! Le- ona!!

Az apa megdermedve, megfagyott kebel- lel állt a földre leánya mellé, ki tetszhalott volt.

— Leonám, gyermekek! — kezdé is- mét, felugrott, erős karokkal felemelte, az ab- lakhoz vitte, támlásszekbe tévén őt, félkézzel tartá, féllel felnyitá az ablakot: hogy úde lég jöhessen be.

Sűrűn csókolta homlokát, és végre felnyi- tá szemeit Leona merőn nézett atyjára, felis- merte, keblére borult és szokogott.

ber 28-án több községi lakos együttesen hatolt be a regále-bérlő helyiségbe s az ott időző adóvégrehajtót, a ki az utóbbi időben: több végrehajtást teljesített, először szidalmakkal illette, azután pedig tülegetni kezdte. A végrehajtó onnan megfutott s a község házába szaladt, de nem menekülhetett meg, mert a dú hönögő banda utána futott hatalmába kerítette s egész vadsággal ütötte, rugdosta, — később pedig elhatarozta, hogy elevenen megégeti. A végrehajtó a tanácskozás tartama alatt hirtelen felugrott a földről s a körjegyző irodájába menekült. A népség egy része azonban oda is utána ment s ott is ütötte verte; a míg ez történt, az udvaron és utcán több százán csoportosultak, halált kívánva a végrehajtó fejére. A segédjegyző a bíróval együtt kérte a dühödt népséget, de eredménytelenül. Mikor látták, hogy a gyilkolni akaró tömeg nem tágit, akkor cselet alkalmaztak s a végrehajtót a körjegyző magánlakásába csuszatták be, a honnan a szegény, megvert ember az ablakon át szerencsésen elmenekült. Mikor a nép ennek tudomására jutott, a segédjegyzőt és a bírót akarta agyonverni, de elvégre is megelégedett azzal, hogy a lefoglalt és a község házában elhelyezett zálogtárgyakat széthörítá. A gyapjui csendőrség e hó 2-án érkezett a községbe s a főzinkosok közül három letartóztatott; bünrészesség miatt pedig sokat kihallgatott. A községben az igazgatóság még mindig tart s így a csendőrség ott tartózkodik.

* Az érmellékek szőlőbirtokos debreczeniek érdekében tekintettel a közlegő szüretre, közölik a következő menetrendet, mely szerint a n-várad-mihályfalvai vasuton most közlekednek a vonatok:

Table with 4 columns: Station, Direction, Time, and Notes. Rows include Debreczen-Nagyvárad, Vámos-Pécs, Mihályfalva (érk.), Mihályfalva (ind.), Er-Selind, Székelyhid, Nagy-Kágya, Dioszeg, Gyapoly, Paptamási, Bihar, Várad-Püspöki, Nagy-Várad, and Nagyvárad-Debreczen.

Table with 4 columns: Station, Direction, Time, and Notes. Rows include Nagy-Várad, Várad-Püspöki, Bihar, Paptamási, Gyapoly, Dioszeg, Nagy-Kágya, Székelyhid, Er-Selind, Mihályfalva (érk.), Mihályfalva (ind.), Vámos-Pécs, and Debreczen.

* Tűz az Érmihályfalván vigyázatlanság következtében legett őz. Farkas Sándor dornó követeje. A kár csekély. Nagyjából tüz volt a Berettyó-Szt.-Márton mellett levő szomoláni pusztán, ahol ismeretlen okból — egy 37 öl hosszú, 3 öl széles és 4 öl magas

buzaasztag égett el. Az 1300 keresztet magában foglaló asztag leégésével a tulajdonos Rosinger Lajos 3770 frt kárt szenvedett.

* A t. közönség figyelmébe. Lapunk mai számában közöljük a városunkban már több év óta fenálló, jó hírnévnek örvendő Fodor és Gebauer cég temetkezési intézete, érczkoporsó gyára és sirkóráktárának hírdetését. Midőn erre a n. e. közönség figyelmét felhívjuk, nem reklámot akarunk nevezett cég érdekeiben, de valódi érdemet óhajtunk méltatni. Mert a temetkezési üzlet intézményét ezen cég honosította meg városunkban, s nem kimélve sem fáradságot, sem anyagi áldozatokat, ezen intézetet ma már oly színvonalra emelte, hogy az nemcsak a versenyvállalatokat multa felül, de egy rangba állítható az e nembeli külföldi intézetekkel. Ezen törekvés mindenestire méltányolandó, mert az, midőn egyrészt városunk haladását szelleméről nyújt kedvező tanúságot, másrészt e város és vidékének lakosait juttatja azon előnyös helyzetbe, hogy szükségleti cikkeinek beszerzésénél az idegen és drága forrásokat most már teljesen mellőzheti. Hazafisági szempontból is tehát mintegy erkölcsi kötelesség gyanánt tünik fel nevezett céget a hazai ipar és hazai gyártmány fejlesztésére irányuló törekvéseiben és igyekezetében támogatni és pártfogolni. Ily nézetből indulva ki, a legmelegebben ajánljuk a Fodor és Gebauer cég temetkezési intézetét, jól berendezett sirkóráktárát és érczkoporsó gyárát a n. e. közönség figyelmébe és pártfogásába.

* A debreczeni takarékpénztár palotája a Piac és Kádas-utca sarkán nemcsak a fedél alá kerül. Már a második emelet falait is felrakták s hozzáfogtak a fedél szerkezetének felállításához is, a bokréta ünnepély tegnapi délutánt tartott meg. A munkálatot még télen át is folytatni fogják, mivel a kávéházi helyiségeknek (a „Hungária” kávéháznak) már a jövő évi május 1-re teljesen késznek kell lenni. E kávéház a legszebb, legfényesebb lesz Debreczenben. — bátran versenyre állítható a főváros legelegánsabb kávéházaival, falai a termet tartó csiszolt gránit oszlopokat utánzó művakolattal lesznek burkolva; s a mennyezet hasonló díszítést kap főszől és aranyozással. A kávéházat Veichinger Károly fogja bérelni.

* Hajdúvármegyei hírek. V. Pércsen a kanyaró járványszerűleg fellépett. A hatóság részéről a szükséges előintézkedések megtették. Tegláson letartóztatott egy Danok József nevű debreczeni illetőségű csavargó, ki Debreczenből Nagy Ferenc kereskedő kárára elszakított 35 forinttal megszökött.

* Az anyósok körmei. Az anyósok kegyetlen rossz híren tödített egyet tegnap egy kis öreg asszonyka. A vejének az arcába vágta a tiz körmével s egy zsámlival bevverte a fejét. De nem ám otthon, hogy senki ne lás sa hanem az utca kellő közepén, hogy mindenki lássa. Pördi Márton az anyós kezét közönl kiszabadulva, a rendőrséghez futott piros csikos arccal és véres fejjel. A különben izmos ember, aki heentes számba is elmegy a véres foltokra mutatott s így jajdult fel a biztos előtt:

— Az anyósom, az anyósom B. Anna... — Mit tett az anyósa? — Itt vannak a körmei, — panaszkodott a legény, végig simítva az anyós-körmök által tetovirozott arcát. Aztán elmondta, hogy az utcán támad-

ta meg az anyósa, a leányával (az ő feleségével) együtt. Egész sereg ember nevetett, ahogy őt az anyós megkörtölte s egy zsámlival meg bevverte a fejét.

A legény kiment az ajtó elé s korpusz delikitt behozta — a véres zsámlit.

Csakhamar megjelent az anyós is a leányával. A kis öreg asszonyka mint egy furia rontott be s az izmos vőuram elsápadva hátrált tőle.

— Itt vagy, jó madár? spított az anyós.

— Mért karmolozta meg a vejét? fedte a biztos az anyót, a mire ez elkapta a me nyecske-leánya kezét és felfortyant haraggal: — Tessek megnézni ezt a teremést, hát az ilyen asszony mellett — szeretőt kell tartani?

Aztán a vejére mutatva hozzátette: — Ezért adtam ki a jussát ennek ni! — Az elvert vő nem hagyja anyiban a dolgot. A törvényszék elé állíttatja bevert fejéért az — anyóst.

* Október hónap az idén csillagászati tekintetben a különös tulajdonsággal dicsekszik, hogy négy hold változás helyett az éj istenasszonya ötször fogja a képet megváltoztatni. 2-án reggel 5 óra 4 perccel volt a holdtölte. 10-én reggel 6 óra 14 p lesz az utolsó negyed, 16-án este 11 óra 51 p. ujhold, 23-án este 7 óra 2 p. első negyed és 31-én este 10 óra 47 p. újból holdtölte — Hold a földközélen lesz 16-án este 7 órakor s földtávolban 29-én éjfelkor. — Bolygók járása a következő: Merkúr reggel 7 óra 45 p. kél s este 6 óra 46 leszáll; Vénus reggel 5 óra 20 p. kél s este 5 órakor tér nyugalomra; Mars reggel 2 órakor kél s délután 4 óra és 50 p. lenyugszik; Jupiter délelőtt 9 órakor kél és este 7 órakor nyugszik le; végül Saturnus éjfel után 40 perccel lép a horizont ra s délután 4 órakor száll ismét alá. — A nap látszólagos pályáján 23-án este 6 óra 39 p. lép a skórpó csillaggyeibe.

* A kereskedő ifjak egyesülete f. hó 23-án vasárnap d. u. 3 órakor saját helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre van szerencsénk az egyesületi tagokat, ez uton is meghívni. Trágy: pótválasztás több választmányi tag távozása által létrejött üresedések betöltési céljából. A választmány.

* Mire jó a velocipéd? Egy esinos ifju naponként estefelé elvaskarikázott Debreczen egy utcáján, hol őt egy ablakban ülő fiatal leány hamar észrevette. Azt is, hogy esinos fia, meg azt is, hogy még nem elég biztosan száguld Hétről-hétre azonban jobban tudott, a minék a lány örült egy kicsit. Mert mi tagadás, — megtetszett neki a fiatal ember s szinte várta már estefelé, — hogy mikor hallatszik a csöngetyűje. A napokban baj történt. Az ablak felé haladva, a fiatal ember vasparipája egyet recscent s ő maga lezuhant. Az utca járók oda futottak, hogy fölemeljék; de ez nem ment könnyen mert a vasparipa rá esett a lábára, nagyjott tüve rajta. Kórházba kell vinni! — hangzott az utcai vélemény. De akkor már künn volt a megijedt fiatal kisaszony is a papájával és mamájával együtt. „Ne engedje papa elvinni így. Vitessük be hozzánk!” Az ifju há lánas mosolygott a leányra. Denique bevitték s kényelmes tamlányba helyezték az ifju perc ről percre jobban lett s oly nyájasan beszél getett, hogy meghívták máskorra is. S a vé ge az lesz, hogy a fiatal pár közelebb bejut a

hímen-rovatba. Mert az ifjut megszerette a papa is, a kinek nemcsak kedves fiatal leánya van, hanem háza is, a mi nyom valamit ebben a prózai gondolkozásu korban.

* A hétü phylloxeraja — a sajtóhába pusztított tegnapi „S z i n h á z” cz. helybirtukban is. Az első csillag utáni rész 7. sorában „M. bányák” h. olvasandó „A. M. bányák”, a második csillag utáni rész 4. és 5. sora olvasandó így: „müpartoló egyházi férfiak csakugyan vannak befolyással a karszemélyzet összeállítására.”

* Időjárás. Európa b a n : A nagy légnymás (765 —768) Északi- és Aegaitengerek között nyul lik el s kiterjed ak ontinens közep nagyrészé re (760) Az idő kevés hőváltozás mellett, többnyire száraz, helyenkint ködös.

H a z á n k b a n : Nyugotias mérsékelt szelek mellett, a hűvös mérsékelt keveset változott a légnymás északkeleten nagyjából dél nyugoton kisebb lett. Az idő változó felhőzetű, hűvös. Eső itt-ott kevés, inkább északon volt.

K i l á t á s a j ö v ő i d ő r e : H a z á n k b a n : Változó felhőzet mellett, többnyire csendes, hűvös időt várhatni. kevés vagy semmi esővel

* Helyreigazítás Lapunknak f. évi szept. hó 24-dikén megjelent számában némely rendőrségi tisztviselők ellen elrendelt fegyelmi vizsgálatra vonatkozólag hozott közleményünket most azzal igazítjuk helyre, hogy utánnézésünk folytán szerzett meggyőződésünk szerint az ott név szerint is megnevezettek kivül más rendőrségi tisztviselő ellen — bár a hir erősen tartotta magát — sem közleményünk megjelenése előtt sem akkor, sem pedig jelenleg fegyelmi vizsgálat elrendelve nem volt és nincs. — Ezen nyilatkozatunkkal tartozunk az igazságnak és némely, alaptalanul gyanuba vett rendőri tisztviselő reputációjának.

* Nyilvános köszönet A ref. coll. gazd. tanács f. évi szept. 17-én 310. sz. a hozott végzése értelmében kedves köztársaságunk ismertetésében helyen is ösztöne köszönetet mondani Feldman Sándor urnak azon főiskolánk iránt tanúsított érdeklődéséért, mely szerint annak javára 20 azaz husz o. e. forintot volt kegyes adományozni. Debreczen, 1887. okt. 5. Györy Elek, coll. pénztárnok.

Hazánk s a külföld. — Az ág. hitv. evang. egyház egyetemes közgyűlése most tartatik a fővárosban.

Muzsák. — Blaha Lujza s asszonyon a tegnapi napon Tauffer dr. egyetemi tanár sikeresen végrehajtotta a műtétet, dr. Velisch, dr. Berczeller és dr. Boytha segédkezése mellett. A beteg a körülményekhez képest jól érzi magát.

Jókai Mór újabb regényeinek Révai testvéreknél Budapesten (IV Váci körút 11. sz. a.) megjelenő füzetes kiadásából, és pedig a most folyó „A három köfej” című regényből, megkaptuk a 6—8 füzeteket. Mi a kinek asztalán halomszámra gyűlik össze az újabb kiad minden neme; mi a kik a nyilvánoságot el nemző hivatásunkhoz képest tudomást veszünk mindenről és örömmel emlékezünk meg nemzeti életünk, kiváltképpen irodalmunk minden újabb mozzanatáról, soha nagyobb lelkesedéssel nem teljesítjük feladatunkat, mint a midőn oly vállalatra hívjuk fel figyelmüket, melynek legbuzgóbb pártolása erkölcsi kötelességünk lenne akkor is, ha nem a nagyközönség érdekeinek szószólói volnának. Ismételtlen meggye zük már, hogy Révai testvérek Jókai regényeinek füzetes kiadása által oly érdeme ket szereztek maguknak, melyek felett nem lehet egyszertien napi rendre térni. A sok se lejtes füzetes vállalat mellett, a sok hangzatos címek alatt és csabító ígéretek mellett gyakran a legáljasabb irodalmi műfajt csempészik be oda, ahol épen kiváló gondot kellene fordítani a szellemi táplálékra, koszosz írónk regényének füzetes kiadását nem lehet éjégé megbecsülnünk. Irodalmi viszonyaink folytán túlságosan drága kiadványaink között megbecsülhetetlen az, hogy épen a legnagyobb író műveit szerezhetjük be a legolcsóbban. Pár füzetből csakhamar vaskos kötet válik és a lassankint megszerzett kötetek észrevétel nélkül bár, de gyorsan gyűlnek. Alig három évre még, hogy e nagyszerű vállalat megindult és már körülbelül husz kötetre megy az így megjelent Jókai-regénynek a száma. És a mi a legör vendetesebb, ily módon azok szerezik meg Jókait, a kik műveit nemcsak könyvpoltcaikra állítják, de el is olvassák, élvezik, gyönyörködnek bennük. — A most folyó regény egyike a legremekebb alkotásoknak, minden egyes füzet új szépségeket tár fel belől. — Az egyes füzetek ára 20 kr és legelőszertőbb az előfizetési pénzeket egyenesen a kiadóhatalomba küldeni.

— Leona, mi lelt? — kérdé fájdalmasan az apa. — Egy levél tőle! istenem hol a levél? — zokogá.

— Ott van egy papir a földön. Szegény leány így megkeseríthetted téged Jenő? — Ah apám, hisz ő haldoklik, — de hol van? — En nem láttam a levélre írva, hol van?!

A báró felkapta a földről, nézte, kivül a borítékon volt, hogy a mehádiai fűrdőből jött. — Nem haldoklik még, hiszen az anyja az éjjel fog hozzá utazni, Hegyi beszélte, — mondá a báró.

— Oh jó apám, olvasd csak az utolsó sort, hogy e levél akkor jön kezembe, mikor már szemreie a halál fátyola vonul, egy barátja küldé el.

A báró gyorsan elolvasta a levelet, maga gyujtott meg egy gyertyát, mely szerény pak-fongtartóban Leona éji asztalán állt; a mint átfutá, ott künn már egészen sötét lett: Leona leereszté a függönyöket, folyvast sirt.

— Leányom ez igen komoly levél; most mond meg igazán, szeretted-e Jenőt, arája vagy-e szivedben, mint ő mondja, vagy e szemtelen gróf Tellnekivel, ki már anyád kezzeit csókolja s hazudik: egy óra mulva egy társaságban akarsz lenni?

— Nem atyám, képtelen vagyok a gróffal találkozni! En egyedül csak Jenő lehetek ha él!

— Akarsz velem ez órában elutazni, s itt hagyni e gyönyörű vendégeket? — Igen atyám!

— Ne szólj senkinek, párt öntönyt podgyászolj össze, Tamást ide küldöm segélyre; Lizivel mit se szabad tudatni, elárulhat. Kocsimat rendeltem! Egy óra mulva a vaspályánál leszünk!

Leona nem kérdezett, tudta, hogy atyja csak érte el és tessz. Az öreg Tamással fél óra mulva csendesen bepodgyásztak. Lizi kopogtatott — nagysád, öltöztessem

é már? Mert jelentem a vendégeknek, hogy haza érkehetett már!

— Lizi egész holnap délig nem jöttem haza, érti: suttogá a kulcslyukon át, Hegyiék-nél maradtam s atyám is értem ment. Tudja?

— Tudom felelt megütközve a leány. S egy óra mulva valóban kocsi gördült ki az udvarból. Lizi hallotta, ej de jól viszik szerepüket istenem! Lesz a rejensio! De hiába, ne szólj szám, nem faj fejem.

XVII.

Másnap reggel jelenté Lizi, hogy a báró ur és Leona urhölgy Hegyi urknál mulattak az este, mert Leona odalovagolt, s a báró ur utána ment; a báróné rémitó mérges lett alig birt vendégei előtt jó arcot mutatni. Végre kénytelen volt Sósikutinának megsgni, hogy férje és leánya Hegyiéknél, egy jó ismerős családnál mulatnak, tán éretők fog küldeni ha még se jönnek.

— Viláért se tedd édesem, mondá a barátné, ugy is meg kell látogatnunk gróf Petterinét, s fiát, kik itt közel egy rokonunknál ünnepelnek. Holnap este ott nagy vigalom lesz, remélem ti is megvagytok hiva? Baldacogrófnénál, emlékszel édesem, ki Aranyteleki leány!

— Ah, már ismerem, épen tegnap találkoztam vele. Petteriné és fia kikocsiztak ketten, Cornelia pedig Hegyiéknél volt. No csak menjetek, majd Leonát előkésztém a találkozásra. Ugy lehet mi is ott leszünk holnap Egy hónapig ugy is vendégeim lesztek!

Igy megegyeztek a nők, egy mást csalva, Sósikutiné tudta, hogy a gróf be nem lép ide többé, a báróné pedig sejté, hogy férje kiját szotta, s éppen azért ment vissza Hegyiékhez Leonát keresni, hogy haza ne jöjjön a pesti vendégek miatt.

Gróf Tellneki örült, mikor a kapun kívül lehetett; s hevesen dobogott szive azon gondolatra: hogy Corneliával találkozand s tőn újból megkezdhető leend az édes viszony.

Megjegyzendő, hogy a gróf most már jobban epedett az özvegy grófné millióiért.

Ki írhatná le a báróné meglepetését, midőn másnap estefelé egy ember által a következő tartalmu levelet kapta: „Baróné!

Leányomat és így családomat illető ügyben hirtelen el kellett utaznom, sajnos, hogy bucsut sem vehettünk, nem akarván az időt vesztetni.

Leona csókolja anyja kezét, én pedig bátor vagyok önt figyelmeztetni, hogy pesti vendégei ne lánssanak házamban szükségét, a kulcsárnt megbíztam ebben az részben; Tamás velünk van. Viszontlátásig!”

Ehez egy újabb meglepetés is járult, másik napon Báró Sósikutiné kocsihozát hozzá, s nagy fájdalommal haraggal adta elé, hogy gróf Tellneki fulig szerelmes lett ujra a szép kaczer özvegybe, s ő is kénytelen ott maradni, mert már férjét a pezsgős üvegek környezik, Petteriné pedig megfogadatta vele, hogy tüstént visszamegy. Ugy is tett.

— Förtelmes kétszínűek ti, dühöngött a báróné magában, van e hát a világon becsület, barátság, szerelem, ha p é n z s i n c s ! Sőt még saját férje gyermeke is elhagyja az embert, s megörlülhet e kínos magányban!

Annyira elkeseredett, hogy ha elég pénze lett volna, tüstint elindul némethoni rokonhoz.

Csak most jutott eszébe, hogy e vénkastély falai közt is lehetne boldog, ha férje szeretné, s leányát anyailag nevelte volna: s kincseit el nem pazarolja.

Es így Pünkösöd napját mély keserűségben, szeggyennel tölte. Valyon még is ennyi kin, szeggyen, és szenvedés között mi köti az embert e földhöz? Hiszen nehez ezeket elviselni s néhány percz alatt mindennek vége lehetne!

A remény, mely balsorsunkban legszebben mosolyg felénk, nem hágy elcsüggedni.

(Folyt. köv.)

Debr. Színház.

Holnap pénteken, 1887. október hó 7-én. MARGÓ CZELIA második föllé pésével:

Az üdvöske.

Nagy operette 3 felvonásban.

Felolós szerkesztő Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

TEMETKEZÉSI INTÉZET DEBRECZENBEN.

Van szerencsénk a nagyérdemű t. cz. közönségnek szives tudomására hozni, hogy helyben számos év óta fenálló temetkezési intézetünket, tekintettel az e téren városunkban is tapasztalható fokozatos haladásra, a mai kor kívánalmaihoz képest egészen ujonnan rendeztük be.

Pontos és méltányos eljárásunk folytán szerzett bizalomnál fogva, melylyel a kegyeletes érületű gyászoló felek üzletünket már eddig is kiváló pártfogásban részesítették és részesítik, tekintettel kívántunk lenni a n. é. közönség érdekére s intézetünkben kitünő minőségű, **első rangu gyári telepekről származó** sirkövekből

sirköveket allítottunk fel.

A sirköveket 6 forinttól felfelé, a legnagyobb választékban, lehető jutányos árban, **sőt gyári árban** bocsátjuk a t. közönség rendelkezésére.

Üzleti viszonyaink, széles körű előnyös összeköttetések és helyzetünkkel fogva hangsúlyozni kívánjuk, hogy intézetünkben egyszersmind a legegyszerűbbtől kezdve a legdiszesebbig

ÉRCZKOPORSÓ-RAKTÁRT

tartunk fenn, mely koporsók a helyben létező gyárunkban állítatván elő, ezek tekintetében sem az árra, sem a kiállításra nézve velünk senki nem versenyezhet; azon helyzetben vagyunk ennél fogva, hogy érczkoporsóinkat 6 forinttól kezdve a legkülönbözőbb árban gyári áron szolgáltatjuk.

Elvállaljuk továbbá: **temetések rendezését**, hallottas kocsijaink a legszerűsebb igényeknek is megfelelők; disz és üveges kocsink a fokozottabb kívánalmakat is kielégíti.

Megjegyezzük egyuttal, hogy nagyobb temetéseknel **egyedül a mi intézetünk nyújtja azon előnyt**, hogy a temetések alkalmával a gyászoló családnak ingyen és **minden díj nélkül** bocsát rendelkezésére egy e célra szerzett **gyászkiéretű magán kocsit**.

Midőn ezeknél fogva intézetünket, mely az igényeket minden irányban egyedül kielégíteni képes, a nagyérdemű t. közönség szives figyelmébe ajánljuk, egyszersmind felelőjük, hogy intézetünkben a temetésekhez szükséges

mindennemű felszerelést,

mely ugy minőség, mint jutányosság tekintetében más helybeli készítményt jóval fölülmul, a legpontosabban szolgálunk ki. Kérve további nagybecsű pártfogását.

Tisztelettel

FODOR J. és GEBAUER

temetkezési intézet, — érczkoporsó gyár- és sirkövektár — tulajdonosok Debreczenben.

LEGJUTÁNYOSABB ÁRAK.

Első hazai érczkoporsó-gyár.

Legnagyobb sirkövektár.

MAGYAR
IPAR.

Legujabb divatú tisztá gyapjúból készült szövetek.

Van szerencsénk úgy a helybeli n. é. közönségnek, valamint a tek. megyei-, városi-, községi hatóságok és egyéb testületek becses tudomására hozni, miszerint sikerült a hazai gyapjuszövet iparban a legmagasabb fokot elérni

„BRASSÓI“

hires készítményeknek, melyek finomság, tartósság és izlés tekintetében minden ehez hasonlemű külföldi gyártmányokat felülmulják — úgy a helybeli piacra, mint ennek vidékére egy

kizárólagos

FŐRAKTÁRT

megnyerni. Raktárunkat ezen gyártmányoknak legujabb divatú és legtisztább gyapjúból készült szövetekkel, valódi színű és tartós egyenruházati posztókkal, melyek a m. k. honvédségi ruházatok előállításánál is előnyben részesítettnek — dúsán felszereltük és miután főcélunk a hazai ipar előmozdítását képezi — kérjük ebbeli törekvésünket nagybecsű támogatásuk által méltányolni és esetleges szükségleteiknek beszerzését nálunk eszközölni.

Kiváló tisztelettel
BIEDERMANN E. és FIA.

BRASSÓI
GYÁRTMÁNYOK.

Mindenféle egyenruházati szállításokra legalkalmassabb valódi színű posztókneműk.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses figyelmét felhívni a

Raktáramon levő

Őszi és téli

szövetek

Bizományi raktár rendkívüli olcsó áaira.

MUFFOKBÓL

és

TÉLI KENDŐKBÓL.

BOSZNYAY J. Debreczen.

A LEGJOBB
GZIGARETTA PAPIR
a valódi
LE HOUBLON
francia gyártmány.
Gawley és Henry-től Párisban.
Utánzásoktól mindenki óvatik.
Ezen papiros Dr. Póhi J. J., Dr. Ludvig E., Dr. Lippmann E. urnak, a bécsi egyetem vegytan tanárai által a legm. legben ajánlatik, még pedig kitünő volta, s határozottan tökéletes tisztaságánál fogva, s mert ehhez az egészségre nézve káros befolyással bírt semmimemű anyag nincs vegyítve.

500 CIGARETTES
Houbloy & Henry
SAC-SIMILE DE L'ÉTOILE 17, rue Bérange, à PARIS

Harlemből egyenesen hozott Hyacint, Narciss és tulipán hagymákat jutányos árakkal ajánl

A gazdasági és kertészeti csarnok részvénytársaság.